
NULLA DIES
SINE LATINA

Syntaktická struktura lékařských termínů

- termíny jednoslovné
 - *cranium*
- termíny dvouslovné
 - substantivum + adjektivum/substantivum (shodný přívlástek)
 - *planum sagittale, musculus adductor*
 - substantivum + substantivum (neshodný přívlástek)
 - *papilla mammae* ~ čes. prsní bradavka
 - substantivum + přívlástkové spojení s předložkou
 - *medicamentum contra tussim*
- termíny víceslovné
 - *processus uncinatus vertebrae thoracicae primae*
 - *caries dentis quinti sinistri superioris profunda*

ANAEMIA, AE, F.

Proč je důležité znát koncovku genitivu singuláru?

CARPUS - LATUS - PROCESSUS

■ carpus

- gen. sg. CARPI (2. deklinace)

■ latus

- gen. sg. LATERIS (3. deklinace)

■ processus

- gen. sg. PROCESSUS (4. deklinace)

Proč je důležité znát gramatický rod substantiva?

- nutriticus, nutricia, nutriticum
 - canalis nutriticus
 - arteria nutricia
 - foramen nutriticum

Základní principy orientace v latinském deklinačním systému

- jak poznám, do které z pěti latinských deklinací patří určité slovo?
 - podle koncovky genitivu singuláru
- jak vytvořím konkrétní tvary substantiva v průběhu skloňování?
 - koncovky se vždy připojují ke kmeni substantiva, který je odvoditelný pouze od tvaru genitivu singuláru (vznikne odtržením koncovky tohoto pádu).

Příklad skloňování (3. deklinace)

	sg.	pl.
nom.	cartilago	cartilagin-es
gen.	cartilagin-is	cartilagin-um
akuz.	cartilagin-em	cartilagin-es
abl.	cartilagin-e	cartilagin-ibus

I. DEKLINACE

- koncovka gen. sg. **-ae/ -ēs**
- převážně feminina (maskulina výjimečně, žádné neutrum)
- vzory:
 - **vena, ae, f.:** latinská substantiva a řecká substantiva končící v nom. sg. **-a**;
 - **systolē, -ēs, f. + diabetēs, ae, m.:** řecká slova s původní koncovkou nom.sg.

I. DEKLINACE

	sg.	pl.
nom.	vena	ven-ae
gen.	ven-ae	ven-ārum
akuz.	ven-am	ven-ās
abl.	ven-ā	ven-īs

I. DEKLINACE – řecká substantiva

	sg.	pl.
nom.	systolē	systol-ae
gen.	systol-ēs	systol-ārum
akuz.	systol-ēn	systol-ās
abl.	systol-ē	systol-īs

I. DEKLINACE- řecká substantiva

	sg.	pl.
nom.	diabētēs	diabēt-ae
gen.	diabēt-ae	diabēt-ārum
akuz.	diabēt-am/-ēn	diabēt-ās
abl.	diabēt-ā/-ē	diabēt-īs